

Borås kommun

boras.stad@boras.se

Rektorn vid Sparsörskolorna

Viktoria.holmesten@boras.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Sparsörskolorna
i Borås kommun

Tillsyn i Sparsörskolorna

Skolinspektionen genomför tillsyn i Borås kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Sparsörskolorna besöktes av Skolinspektionen den 23 april 2013.

Fakta om skolan

På Sparsörskolorna går elever från förskoleklass till år 6. Verksamheten är förlagd på två olika skolor. På Slättängskolan går elever från förskoleklass — år 3 och på Kilskolan går elever från år 4- år 6. Här går totalt ca. 240 elever. Ledningen består av en rektor på heltid. På skolan finns också en skolassistent på halvtid. Skolan har tre arbetslag, ett för förskoleklass till årskurs 3, ett för årskurserna 4-6 samt ett arbetslag för barnomsorgen. Elevhälsoteamet består av rektor, skolpsykolog, skolkurator, skolsköterska, speciallärare och specialpedagog.

Sparsörsskolornas elever har, enligt rektors bedömning, en relativt hög måluppfyllelse. Enligt den sammanställning av elevernas förväntade måluppfyllelse kommer 98 procent av eleverna i årskurs ett att nå kunskapskraven. Motsvarande siffror för övriga årskurser är för årskurs 2 94 procent, för årskurs 3 95 procent, för årskurs 4 94 procent, för årskurs 5 90 procent och för årskurs 6 86 procent. För årskurs 6 där terminsbetyg getts finns ett antal elever som inte fått godkänt betyg i svenska och engelska men där har skolan satt in åtgärder. Totalt är det cirka 6 procent av eleverna där lärarna bedömt att det finns risk att de inte når kunskapskraven i respektive årskurs.

I Skolverkets uppföljningsstatistik över resultaten i de nationella ämnesproven i årskurs 3 ligger resultaten över rikssnittet i samtliga delprov i svenska och engelska. På Sparsörskolorna går elever från förskoleklass till årskurs 6. Verksamheten är förlagd på två olika skolor. På Slättängskolan går elever från förskoleklass till årskurs 3 och på Kilskolan går elever från årskurs 4 till årskurs 6. Sparsörskolorna har totalt cirka 240 elever. Ledningen består av en rektor på heltid. Personalen är indelad i tre arbetslag, ett för förskoleklass till årskurs 3, ett för årskurserna 4-6 samt ett arbetslag för Fritidshemmen. Elevhälsoteamet består av rektor, skolpsykolog, skolkurator, skolsköterska, speciallärare och specialpedagog.

Skolan har ingen sammanställning av skolans resultat där resultaten analyseras.

Helhetsbedömning

De flesta elever vid Sparsörskolorna uppnår kunskapskraven som minst ska uppnås, men det finns också några elever som inte når kunskapskraven. De elever som befaras att inte nå kunskapskraven arbetar skolan målmedvetet med för att ge dem det särskilda stöd som de behöver. Dock måste arbetet med att utarbeta åtgärdsprogram förbättras. Skolans rektor är väl förtrogen med verksamheten. Som ett led i att upptäcka och ge stöd följer rektor tillsammans med lärare upp och diskuterar elevernas kunskapsresultat på såväl individ- som gruppnivå. Resultatet av det arbetet påverkar också lärarnas pedagogiska planering, resursfördelning och satsningar inom skolan. Däremot behöver detta arbete dokumenteras på ett tydligare sätt. När skolans samlade resultat och analyser av dessa resultat dokumenteras utgör de viktiga delar av underlaget för skolans och huvudmannens kvalitetsarbete. I det arbetet ingår även att förbättra arbetet med att skriva omdömen så att de dels innehåller alla ämnen och dels tydligare anger vilka insatser som behövs för att eleverna ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Sammantaget kan då dessa omdömen ge en samlad bild av elevernas prestationer i samtliga ämnen.

Sammanställningen av de enkäter som Skolinspektionen våren 2012 genomfört med elever, föräldrar och lärare vid Sparsörskolan visar genomgående på resultat som ligger över genomsnittet för de skolor som ingår i mätperioden.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman och rektor måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut

Skolinspektionens ingripande

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Borås kommun en anmärkning. De vidtagna åtgärderna ska senast den 6 september 2013 redovisas för Skolinspektionen

Särskilt stöd

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektor ser inte till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas

Motivering

I skollagen anges att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

Av intervjuer med såväl rektorn och dokumentstudier framgår att det i Sparsörskolorna finns tydliga rutiner för arbetet med elever i behov av särskilt stöd. I de fall det upptäcks att en elev befaras inte nå kunskapskraven eller har andra svårigheter i skolarbetet anmäls detta till rektorn som uppdrar åt undervisande lärare att göra en utredning. Specialpedagog eller speciallärare tillsammans med läraren upprättar åtgärdsprogram om rektorn inte fattat beslut om att så inte ska ske. Det är i de flesta fall undervisande lärare som med stöd av specialpedagog skriver åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har tagit del av några av de åtgärdsprogram som utarbetats under höstterminen 2012. I några åtgärdsprogram framgår inte tydligt vilka elevens behov är och vad insatsen syftar till. Åtgärdsprogrammen innehåller beskrivningar av behoven som är allmänt hållna, såsom att eleven "ska ta större plats i klassrummet genom att svara på fler frågor", "behöver få undervisning i mindre grupp". Flera insatser är inte direkt riktade till den aktuella eleven utan handlar om undervisningssituationen allmänt och förändringar av organisationen så som exemplet "liten grupp", men vad som ska åstadkommas med hjälp av den lilla gruppen anges inte. Det anges inte heller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i de åtgärdsprogram som upprättas eftersom åtgärdsprogrammen inte alltid anger elevens behov, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Mot bakgrund av att skolan i övrigt har ett fungerande arbete med att upptäcka, utreda och ge särskilt stöd till de elever som är i behov av sådant bedöms dock bristen som mindre allvarlig. Huvudmannen tilldelas därför en anmärkning för att åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsrådet Bedömning och betygssättning.

- Omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avser inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i alla ämnen.

Motivering

Av skollagen framgår att läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Den individuella utvecklingsplanen ska även sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Av intervjuer med rektorn framgår att skolan använder olika modeller för hur de skriftliga omdömena och de individuella utvecklingsplanerna ska se ut. Skolan håller på att utveckla arbetet med dessa och prövar olika modeller. Skolinspektionen har tagit del av exempel på individuella utvecklingsplaner liksom av de skriftliga omdömen elever och vårdnadshavare får i samband med utvecklingssamtalet. De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av består av några olika mallar där lärarna beskrivit elevens utveckling i förhållande till kunskapskraven. I något fall punktvis i andra fall i löpande text. Utöver detta gör lärarna en "prognos" för i vilken mån eleven bedöms uppnå olika kunskapskrav. I utvecklingsplanerna framgår det inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå längre i sin utveckling. I de fall en insats beskrivs är den kortfattad och ofta inriktad på vad eleven ska göra. Denna prognos skickas till kommunen centralt. De skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av framgår inte ämnesvis, utan utifrån andra rubriker så som "läsa och analysera" "kommunicera" "skriva och uttrycka sig" osv. Vissa ämnen saknas helt så som bild och hemkunskap. I SO- och NO-ämnen ges omdömet ibland i block istället för ämnesvis. Även i de skriftliga omdömen där SO- och NO-ämnena är specificerade saknas ämnen och omdömen ges i block. Dessutom är det svårt att utläsa vilket ansvar skolan har för att eleven ska nå kunskapskraven. Enligt rektor får dock föräldrar och elever information muntligt vid utvecklingssamtalen vilket kan styrkas av att föräldrarna svarar mycket positivt på den typen av frågor både i kommunens enkät och i den enkät som Skolinspektionen inför tillsynen har genomfört med föräldrar på skolan. Skolan har också en utvecklingsgrupp som arbetar med att utveckla bedömning och betygssättning samt dokumentation.

Utredningen visar att de skriftliga omdömena i elevens individuella utvecklingsplaner inte ger en beskrivning av elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i alla ämnen som eleven får undervisning i. Det är därmed oklart om eleven fått information i alla de ämnen som eleven fått undervisning i. Därutöver framgår av de individuella utvecklingsplanerna inte vilka insatser

som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Mot bakgrund av att elever och vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet får muntlig information om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven och att skolan i övrigt har ett långt framskridet arbete inom bedömning och betygssättning bedöms dock bristen som mindre allvarlig. Huvudmannen tilldelas därmed en anmärkning.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn tar inte ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ska det på skolenhetsnivå genomföras ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras

Av intervjuer med rektorn framgår att resultaten (exempelvis kunskapsresultat samt resultat av normer och värden, inflytande och särskilt stöd) i verksamheten inte sammanställs och gemensamt analyseras samt kopplas till skolans arbetsmetoder. Däremot har rektor dokumenterat vissa delar och samlat material samt håller på att skapa rutiner kring samlande av material. Materialet saknar dock dokumenterad analys.

Utredningen visar att rektorn inte ser till att alla delar i kvalitetsarbetet är dokumenterat. Mot bakgrund av att kvalitetsarbetet i övrigt bedöms som väl fungerande och att det på andra områden, såsom skolans värdegrundsarbete, bedrivs ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete bedöms bristen som en mindre allvarlig överträdelse. Huvudmannen tilldelas därför en anmärkning för att åtgärda bristen.

Författning

4 kap. 4 och 6 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har juristen Julie Svane deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Kjell Ahlgren
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).